

Nro. 8.

A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indült Bétsböl, Pénteken Januárius 25 - ik napján
1805 - ik ezftendőben.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

F é c s.

Eö Csász. és Cs. Királyi Felsége, Lajos Fő Hertzeget a' Katona-határookra ügyelő 's az Udvari Hadi Tanáttal öfzszeköttetve lévő Kommissió Elölülőjévé nevezni méltoztatott.

Erdélyben a' Kolosvári K. Akadémiában, Politikai, Kamerális, és Statistikai tudományokat tanított Profeszszor Dobokai Antal ur meghalalozván, a' kik ezen üressen maradott Profeszszori kathedrát, a' mellyel 700 Forintokból álló fizetés van öfzsze köttetve, elnyerni akarják, a' Fels. Rendelések szerént ugyan ott Kolosvárt a' F. Királyi Kormányozó széknél jelentsék megkivántató Bizonyágleveleiknek közlése által magokat.

H

Magyar Ország.

„Orfzlány Jan. 18-kán. T. N. Komárom Vármegye Physica Zay Sámuel Ur, a' szokás szerént most késő őzön is megjárván a' vigyázása alatt lévo helyiségeket, megjelent nálunk is Orfzlánon. Szokása szerént találkozódván a' betegekről, említettünk előtte kettőt, úgymintegy elméjében meg' háborodottat, és egy olyat, a' ki a' most mult nyári Zab-gyűjtéskor a' mezon egy szerre még némult: és ámbár ezután is fenn járt 's beteg sem vólt, még is femmi hangot nem adhatott 10 egész hétig. Az elsőről azt mondotta, hogy azt majd meg nézi, ezt pedig maga eleibe hívatta, és minekutánna tótul ki kérdeztette volna (melly kérdésekre a' Néma csak intésekkel tartozott felelni) egyenesen azt mondotta, hogy ő azt bizonyosan meg fogja gyógyítani; a' minthogy azt egy hét alatt tökéletesen végre is hajtotta: és azolta a' beteg minden hiba nélkül helyzsen befezél. A' másik betegünknek is, valamint más szomszéd helyfégbeli illy állapotú betegeknék is szerentsés vólt ide lett jövele. Ezt azért kívántuk a' Kurir által másoknak is tudtára adni, hogy az illyes nevezetesebb történeket a' Közönséggel mások is közöllyék. A' Némák Institutumában hasznos lehetne az illyen orvosi gondolkozás.“

Német Ország.

Hamburgból Jan. 6-kán. A' Prufszus Király Malagába küldötte Reich nevű Doktort olyan utasítással, hogy a' sárga hideg' természetit

(ha lehet) tanulja-ki, egyéb kegyességek mellett a' felől is bizonyossá tévén ötet, hogy, ha ezen utjában meg találna halni, a' felesége 600 tallérokból álló esztendőnként való penziót kap. — Megjegyzésre méltó dolog, hogy a' tudósok még csak a' felett sem egygyezhettek meg ezen nyavalya eránt mind ez ideig, hogy hol, és mikor kezdődött. Napnyugoti ladiában 20 esztendő-ólta esméretes, a' midőn igen kegyetlen pufztitást tett Sz. Domingó szigetén.

Olasz Ország.

Livornóbol, Decz. 16-kán. Spighi úr, az itt lévő egeszre ügyelő Kommissio' előlölője, ilyen hirdetést intézett tegnapelőtt a' néphez: — „

„Livornói lakosok, ne rettegjete; legyetek teljes bizodalommal. A' kiket a' félelem honnyaikból elkergetett, terjenek vilzsa, és folytallák házi foglalatoságaikat. Nem történetből való okok, nem a' téli hideg idő miatt szünt-meg a' farga hideg: aprónként tsendesedvén végezetre egézszen kiirtották ötet a' hathatós eszköök. Hasonló vigyázás fog ez után is fenn állani, hogy a' kegyetlen dög közöttünk többé fel ne támadhasson. Az Orvosok különös vigyázattal fognak minden lakosaiknak egélségére figyelmezn. Hanem a' nagy öröm mellett el ne felejtsetek tsakugyan hogy a' nagy veszedelemnek megszünését, különösen az Isteni irgalmasságnak és a' mi védelmező P. tronánkának a' leg szentebb szüz Mariának, kell köszönnünk. Háládatos érzékenység töltse bé sziveiteket ked-

ves Királynénk eránt is, a' ki a' maga jöltérő kegyessége szerént, a' mi inségeinknek siető elhá- rittatására minden hathatós elzközöket kiszolgál- tatott.

Bolognából, Jan. 4-ikén. A' Livornó- béliek élénklék ugyan a' sárga hidegnek megfű- néséért a' Te Deum Laudamus: az ő szom- szédjaik azonközben még ezért, jó vigyázattal lea- ni ezen város eránt meg nem szüntek. Azért, hogy az emberek ezen nyavalyában már most nem halnak, idő kell még arra tsakugyan, hogy a' méregmatéria egészfzen kiirtódjon. A' Korda is tart még mind Livornó mind pedig Pisa körül, tsak hogy nem éppen olyan szorollan, mint eleinten.

A' Nápolyi tartományokból néhány ezere- dig ott táborozott Frantzia seregveresek visszain- dúltak Felső Olasz ország felé, és itt nállunk külö- nös hírek rebdesnek néhány napoktól fogva, ha- nem, minthogy még eddig tsak hírek, elő sem hozzuk.

Frantzia Ország.

Párisból Jan. 10-kén. Pápa ő Sz. ge a' Természeti Historiai Muzeumot méltoztatott meg- látogatni tegnapelőtt. A' Profeszszorok által a' könyvesház' szálájában fogadtatott, kiknek nevek- ben Statustanátsos 's egyszersmind a' növevényes kert' fő gondviselője Fourcroy, egy szép be- széddel közöntötte, a' melyből a' következőket jegyzték-meg: — „

„Leg szeréntséesebb napjainknak egygy ike, Sz.

Atyánk, az, a' mellyen Sz.ged, minekutánna a' mi F. Császáruunkat a' szent kenettel felkenvén, ezen városbanlévő külömbkülömb templomainkat meglátogatta, ezen azoktól különböző templomnak látogatását is megtette. Nem tsak az egek beszélik az Isten' ditsőségét, az egész természet hirdeti azt; a' természetnek vizsgálói részenként tanítják és tanulják az Istenről való tudománynak külömbkülömb ágazatait; most, a' föld' gyomrába rejtetve lévő köveket keresik-ki; majd, a' plántákat szedegetik öfzfze, a' melyek a' földnek szinét ékesítik; vagy pedig a' szárazon, vizen, és levegőben lakó állatoknak vizsgálásokban foglalatoskodnak. Itt pedig ezen természet' templomában, egy szemügy - és az ő tulajdonságaikkal megegyező rend szerént lévén mind ezek a' teremtmények helyheztetve, leg felségesebben ditsöitik a' teremtés nagy munkáját. Melly véghetetlen örömmünkre szolgál nekünk az, hogy a' S.ged szemei eleibe terjeszthetjük itten azon Isteni böltsesség' emlékezetofzlopait, a' melynek itt a' földön Sz. Atyaságod a' maga méltósága és virtusai által egy valóságos képe, Méltóztasson kedvesen fogadni Sz.ged a' mi háládatosságunknak kinyilatkoztatását, a' mely éppen oly változhatatlan, mint a' természet. "

Deák nyelven felelvén Pápa ő Sz.ge ezen közföntésre, nyájas lebotsátközással nyilatkoztatta, mely nagy meglelégedéssel halgatta vólna ezen valás béli igazi érzenységtől diktáltatott kifejezéseket, azért is kiváltképpen, hogy azok ily nagy és megkülömböztetett érdemű tudósok által intéztettek hozzá.

A' napokban a' Párisi pénzvédő hazatiszítgatogatta ő Szeg., annak minden intézetei felől nagy gondal tanulmányozván. Azon Izobába való érkezésekor, melyben a' pénzt veték, Denon az igazgató, egy alkalom kérvényt a' nagy pénzt ajándékoztatta ő Szegédnek, a' melynek egyik oldalán onnan képe fémleltetnek, to' papi ruhában a' hátrán koronával. A' más oldalán a' nap és éjféntől fémleltetnek, a' m' ilyen ezen hazat meglátogatta ő Szeg. Ugyan az ő Szeg. jelenlétében vettek még egy emlékeztető pénzt, a' melyen a' koronázás fémleltetnek vannak lebrázoltatva. — Különös örömeit Izogatta a' izent Atyának, hogy a' Franciaországban az dik Lajos idejétől fogva Napoleonig vezetett pénzeket, mind egygyütt láta itt.

Végezte a' Belső Miniszter Champagny beszédének: — ..

„A' Napoleon' esküvése, Franciaország el-
lenségének telélmé és annak általmarzó paizsala-
szen örökké. Ha határaink megtámadtatnak, meg-
fog ugyan az az esküvés tergeinknek, közepette
ujjittatni, 's a' mi határaink semmi beütéstől
nem fognak tartani. Ez az esküvés minden elár-
járóinknak emlékezetekbe helyomódván, ezekben
fogja néztek az ő foglalatosságunk tárgyát és
köt, lellégeinknek sinormértékét juttatni minden idő-
ben: ha munkáinkat az olykor-olykor való hibától
meg nem őrizheti is, legalább haladék nélkül meg-
orvasolja. Az az által megszenteltetett princíp-
umok izzik a' mi törvényeinket. Jövendőben ke-
velebb ujj törvényprojektumok fognak ezen Gyű-
lés eleibe terjesztetni. Polgári törvényes könyvünk

megfelelt a' közönséges várakozásnak, már minden polgárjaink tudják annak foglalatját; e' világit előtök minden lépéseikben, és mindenektől a' leg nagyobb nemzeti jónak tartatik. A' bünök tárgyzó (Criminalis) törvény - projektomoknak könyve is ki van már dolgozva; most van a' Státustanátsnak utolsó vizsgálása alatt.

„Fontenebleauból olyan katonaságunk állott már ki, a' melynek fenytéktartása és egyéb magalkalmaztatása kitündöklik. Kikötőhelyeinket, fegyveres házainkat, és dolgozó műhelyeinket, a' mi úgy nevezett Politeknika Oskolánk népesítitanúlt személyek által. A' Compiegni béli, mesterembereknevelő Oskola, naponként tökéletesül.

„A' ragadó dög, nagy pufztításokat tett a' szomszéd országokban; a' mi kormányozó székünknek vigyázó gondoskodása megörizte határainkat ezen veszélytől. Azon eszközökkel való további élés, a' mellyeket a' böltseffég és köz jó javasol, ennekutánna is meg fog attól örizni bennünket, a' nélkül, hogy a' miatt, kereskedésünknek és egyéb szükséges foglalatosságainknak, félbe kellene szakadniok.

„A' Vendei Osztályban egy fő város fundálódik, a' mely a' Kormányozószéknek lakhelyévé rendeltetett. Ezen fő városból épületes princzipiumok fognak arra az osztályra széllyel terjedni, a' hol eddig a' tudatlanság és a' tanulásra való alkalmatosság béli fogyatkozás, már oly sokszor áldozatjává tett sok együgyü betsületes embereket a' gonosz mesterkedésnek.

, Manufakturaink arra a' tökéletességre léptek, hogy némelyek az Angliaiakkal vetélkednek. A'

Izántásvetés palléroztatik és nevededik, 's a' legvalóságosabb gazdagságnak nemei fokasodnak. — A' felelevenült bátorság, a' jöttévi kezeket feloldozta, hogy szabadon gyakorolhassák munkáikat. A' kegyes adományok és tételek soha számszerűbbek nem voltak Fr. országban mint most. Hanem mostanában 31 ezerral több is a' szegények száma Párisban, mint volt 1791-ben, és 21 ezerrel kevesebb, mint volt 1801-ben.

„A' Religió, világra nyerte a' magatralkodását. Az ő jobbja felől áll a' Tűr edelem (Tolerantia), és a' különböző Vallásoknak szolgáik, a' kik minnyájon azon egy Isten imádják, a' joságos tselekedeteknek gyakorlásokban álló vételkedésnél egyebet, nem esmérnek. —

„Ilyen a' mi mostani belső állapotunk. A' külsőt a' mi illeti —

„St. Domingó szigetét, a' Fr. bátorság a' Spanyolok egyenessége által segítettén, megtartja nékiink. Martinique szigete, fel sem veszi az ellenség fenyegetődzéseit; azok a' kötelek, a' mellyek ötet eddig az anyaországhoz tsatolták, még erősebbek fognak már most egy atyai uralkodásnak módja alatt lenni. Guadaloupe, meggazdagodott az ő Angliai kereskedés béli prédái által. Guyána naponként virágzóbbá leszen. Isle de France és Reunion szigeteink, Asia kintseinek tár házai vólnának ma, 's London várossa kínzó kétségeskedések közzé vólna helyheztetve, ha a' tapasztalatlanság vagy gyávaság miatt, egy igen jól kidolgoztatott plánunk (az Admirális Linois expedízióját érti) füstbe nem ment volna. Hanem, tsak ugyan így is az ellenségtől nyert ragadomá-

nyokból élösködnek nevezett szigeteink még ma is. — „Seregeink nyert dicsőffégekhez méltó módon viselék magokat szünet nélkül. Vitézségekhez hasonló türedelemmel várják zúgolódás nélkül a' dolgoknak kimenetélét, és tökéletes bizodalommal vannak fő kormányozójoknak böltséfféggel kidolgozott plánumához. Tanúlnak uralkodni azon éltető állaton (tengeren), a' melly őket attól a' szigettől elválasztja, a' melly az ő egész haragjok' tárgya. Az ő bátorságok, az ő alkalmas magokvifelete, a' leg idősebb és leg nagyobb tapasztalású tengeri embereket bámulásra indítja. A' tengeri dolgokban naponként gyakorólják magokat, és az alatt, hogy az ellenséges hajós sereg a' szélveszekkel és habokkal való küzdködésben magát vesztegeti, a' miéink az alatt magokveszedelmezése nélkül szoktatják magokat a' vélek való tsatázáshoz. —

„Hannoverát ezen hadnak folyta alatt foglalaltuk el. Ha valaha, most van modunk abba, hogy ellenségeinken fontos következésű tsapásokat ejtheffünk. Tengeri készületeink jobb karban vannak ma, mint 10 ezrtendő öltá voltak. Kiszálláshoz készült seregeink, számosabbak, 's a' győzedelemre minden tekintetben alkalmasabbak, mint valaha voltak. — „Kintstárunk állapotjában állandó rend uralkodik, és a' Státus' adósságairól való papiroffainknak tsak nem szünetlen azon egy a' betsek. — „A' hadakozás rendkívül való költségeket okozott: hanem, mindenek önnön földünkről teltenek ki. Ezek a' rendkívül való költségek már most meg fognak szünni; az elkerülhetetlenek azzal a' gazdálkodással tétetődhet-

nek ezután, a' mellyel a' hadakozás' kezdetébe nem tétetődhetek. —

„A' Cs. Koronázás' szolennitásaira kívántatott, 's a' thronus fényeffégre továbbá is kívántatni fogó költségek, mind a' Korona' jövedelméből teltek és telnek ki. A' pompáknak, mellyek ötet körülveszik, toha nem kell a' nemzetet terhelni. —

„Európán a' kálapságnak igen nagy változások eklek. — „Spanyol ország hasznát vette azon neutralitáshól folyó nyugodalomnak, a' melyet néki Fr. ország engedett és Nagy Britannia is megesmért vala. Az ő hajói azonban egyszerre megtámadtatnak, és az Amiens-i Kötés Spanyol országra nézve is úgy megszegetik, mint Fr. országra nézve történt. O Catholicus Fige megtette végezetten azon lépést, a' mellyet tölle thronusának méltosága, a' kötelezett hűségnek megsrontódása, 's a' nemzet dicsőffége kívántanak. — „Az Aultriai Császár, Elnőtárjának helyreállítására, tartományainak boldogítására, 's kereskedéseiknek előmenetelesítésére fordította azt a' tsendeséget, a' melyben való megmaradást néki, az ő egyenes magaviselete 's alattvalóinak javok tanácsolja. — „Az Olasz Respublikának, a' mely Fr. országgal egy forma princípiumok szerént kormányoztatik, még szükffége van arra a' végső eliatéztetésre, a' melly valamint a' jelenvaló ügy jövendő béli nemzeteinek egy formálog hasznos leszen. A' Császár, mint ezen Státusnak Elölülője és fundálója, magára vett köteleffégei szerént öfajetsatoltatva lévén azzal, meg fog felelni az ő benne helyheztetett bizodalomnak, védelmezni fog

ja annak függetlenségét, 's egyfzersmind a' Fr. Birodalom javát is, a' mellynek hasonló képpen köszönheti ez a' Státus a' maga lételet, megfontólván, úgy fogja annakutánna a' két öfzfzfzövetkezett országok javát, a' vélek fzomfzédos tartományoknak környülállásaikhoz alkalmaztatott módon elintézni. Ezen változások által, a' melly a' közönséges jót az emberek különös javaikkal egygyezetni fogja, semmivé tétédönek végezetre minden izetlen rágálmazások, és a' Fr. Birodalom, a' melly önnön maga végváracat épít a' maga meghatározott határain, nem fog többé azal vádoltatni, hogy azoknak általlépésekre törekedik. — „Helvétzia békefzfzfben éi a' maga Konstitutióján, polgárjainak böltsellegeken, és a' vélünk való fzövetségben fundálódó javakkal. — „Batavia még most is egy olyan néhány fejkből álló Orzfzágfzfek alatt fohajtoz, a' mellynek sem patriótizmussal, sem ereje, sem plánumaiban való egygyetértése nintsen. Az ő Koloniái másodversben is eladódttak, és egy ágyúlövés nélkül jutottak ellensége kezére. A' Batavus nemzetnek meg vannak még fflakugyan az ő talantomai, erköltsi, virtusai, 's jó gazdasága; tsak egy erőls fundamentomú, patrióta, és megvilágosodott gondólkodású Orzfzágfzfekre van fzüksége. —

„A' Prufszus Király minden alkalmatosságokban Frantzia ország' barátjának bizonyította lenni magát; a' Császár is azon vólt részéről minden előforduló alkalmatosságokkal, hogy a' Királlyal való fzerentsés egygyetértést mentül jobban megeröfsthette. — „A' Német Birodalom Választó Fejedelmei és egyéb tagjai, mind ez ideig megfe-

leltek annak a' barátságos és jó akaró indulatnak, a' mellyel őket a' Fr. Birodalom maga eránt elkötelezte. — „Dánia, egy bolts, mértékletes, és melzfzelató politikának finormértékű követi állandóul. — „Az Elso Sándor Császár tanácsosai Gyűlésinek örállója, a' Nagy Katalin lelke. Nem fog ő elfelejtkezni arról, hogy a' Fr. Birodalom barátsága, ra nézve egy izülséges nehézség legyen az Európai fontnak egyik terpenyőjében; hogy ő azt a' nagy távolág miatt nem bánthatja és tsendeféjét meg nem háborithatja, 's hogy leg főbb jova a' velle való kereskedésbéli egygyelértésen fundálódjék. — „A' Török Birodalom ingadózó a' politikára nézve; félelemből olyan prínczipiumot vett-fel, a' melly nem egygyez-meg az ő javával. Bár önnön kárival ne tapasztalja, hogy a' félelem és határozatlanfíg lítetteti szokták az országoknak felfordulásokat, 's ezszer károsabbak azon veszélyeknél, a' mellyek egy szerentsétlen hadakozással özfzéköttetve lehetnek.

„Akár mi mozdulásokat tegyen Anglia, a' Fr. Birodalom állapotja minden esetben meg van állandóul határozatva. Ő, barátjainak szövetségéket illendően megbetsülvén, sem ellenségeket nem szerez magának önkent, sem félni nem fog tőlök, ha lesznek. — „Anglia, ha által látja azt, hogy a' száraz Európát fel nem zenditheti; hogy, egy tzél és ok nélkülváló háborúnak, kárát vallhatja; ha azt magával elhiteti, hogy a' Fr. Birodalom az Amiensi feltételeknél egyebeket soha el nem fogad, és azt meg nem engedi, hogy Malthának elfoglalása által Anglia a' kötéfi tettzése szerez meg szegje: kétség kívül visszra fog ismét a' bé-

késséges gondolkodásra térni. A' gyűlölség és irigység, csak ideig tartó dolgok. "

Hofszas tanátskozások után meghagyatik csak ugyan az ujj Fr. Kalendarium, azért mindenek felett, hogy a' revolutzió történetei igen nagy öfzfeköttetődéssel vannak hozzá: hanem a' nép egészben a' régihez alkalmaztatja magát.

A' St. Vallery nevü öbölben Boulogne mellett ilyen nevezetes tsata esett. Vimereux nevü Fr. prédáló hajó vasmatskán állván ott, az Anglusok jó számmal tsolnákokra ültek, 's éjjel, mint ök gondoltak véletlenül, magokat a' Fr. hajó mellé lopván, ezt megtámodták, 's hirtelen fel is másztak rá. Hanem megsalattak, mivel a' Frantziák öket készen várták, és hathatósan fogadván, rész szerént meg ölték rész szerént a' tengerbe tafzigálták öket, 8-tzan kívül, a' kik végezetre pardont kértek, 's a' kik között két igen megfebesedett Hadnagyok istaláltatnak. Számát az Anglusok vesztésinek nem tudhatni, mivel egy részt a' vízbe hanyattak. A' Vimereux vesztése 2 hólt és 12 sebes emberből áll.

Marfziliából Decz. 31-kén. Blanchard a' mult tsötörtökön a' kiadott hirdetés szerént a' 64-dik, de igen szerentsésnek tarthatja magát, hogy nem a' legutólsó, levegői utazását tartotta itt. — Szép tsendes idő lévén kihirdettette, hogy fel fog evezni; a' mozsarágyuk jelt adtak az indulásra; a' fokaság megjelent nézésire; Blanchard és a' felesége nagy sebességgel felemelkednek; a' golyóbis

Iyegei felől, a' józan értelmet a' telyes meg világo-
 sodásig meggyőzik; a' Izivet ezen legfőbb valóság
 eránt mély megalázódással, elragadó bámulással
 és tisztelettel; önnön magára nézve pedig hábo-
 ritatlan meglelégedéssel töltik bé. — Rollin,
 Derhám, Sultzer, Sander, Raff, küffel-
 di — Szönyi, Segesvári, Sófalvi,
 Nagy, Fábrián, Földi, és Sz. Györgyi,
 honnyi Tudosok, (kiknek fejenként háladatos
 tisztelettel adózunk) ezeken az útakon önnön meg-
 elégedésekkel, 's világosodottabb feleiknek nyomos
 hafznával fáradoztanak, 's Fáradoznak részint
 mais, jóllehet különböző tekintetekben: kiknek
 e' tárgyú fordított és eredeti Munkáikat már ne-
 hány efsztendő tizedektől fogva Magyar nyelven
 is egész gyönyörűséggel olvashatni. ('S vajha
 Segesvári Urnak, az Altro-Theologia,
 N. Földi Urnak a' Természeti Historiá-
 nak többi Országai felől, tett igéreteik kivánt te-
 lyefedéssel koronáztatnának-meg már valahára!)
 — Ezen útakon fáradozott 's nyert Erdemkolzo-
 rút, ama halhatatlan emlékezetű Hamburgi
 Prof. Reimar H. Sámuel is, mely fáradozá-
 sának tökéletlen meg érlelt gyümölséért a' Vallás-
 ról irott és kiadott Könyvéért, (mellyet a' világo-
 sodottabb Nemzetek, már a' múlt Század' közép
 tájától fogva, tulajdon nyelveiken olvasván, égis
 magasztalnak) még a' következő Emberi nyomok
 is háladatosfággal tartoznak. Én azért tapasztal-
 ván, hogy ez a' Munka az érő félben lévő elmé-
 ket fokféle jelelebb tudománybeli esméretekkel 's
 igazságokkal édesdeden gazdagithatja, meg érese-
 ket fiethetheti; sőt még a' szélesebb tudományu

Ertelmeket is olvasására édesgetheti, 's vonzó gyönyörűségeivel elragadva legejtetheti: végre pedig a' Magyar Kézi Könyveknek tsekély számát e' tárgyban igen betűs Darabbal öregbítheti, hogy ez a' bokros halzon, a' Magyar Olvasókra nézve is fogatlan ne legyen, néhány idéktől fogva hivatalbeli kötelességemtől maradott üres óráimat, magyarrá lett fordítására telyes gyönyörűséggel szenteltem. Mely, a' legjobb eredeti kiadás szerént készített fordításomat rövid időn, vagy valamely Tudományok' előmentéért áldozni kéli Méltóságnak tartozott mély háládatosságomat ki fejezendő ajánlásnál fogva, vagy Előfizetés', vagy aláírás' útján; vagy pedig más móddal, édes Nemzetemnek lábai előtt le tenni, eltökélt szándékom. Erről azért a' fordításbeli kedvelen öltöve találkozásnak elkerülése végett, ezennel hírt tenni kötelességemnek esmértem. Irtam Szent Geritzén, Máros Vésárhelyhez két órányi közföldre. Nov. 30-dikán 1804.

Kozma Gergely,
Sz. Geritzei Unitarius Pap.

P. D.